

3 Bestemmelser om kvalifiseringsprogrammets innhold

I utskriftens forslag til lov om sosiale tjenester i arbeids- og velferdsforvaltningen nevnes ikke utdanning som et mulig element i kvalifiseringsprogrammet. Utdanning er for svært mange i målgruppen et helt nødvendig ledd for å kunne kvalifisere seg til dagens arbeidsmarked. Vi etterlyser at utdanning som virkemiddel til sysselsetting utdypes og tas med i forslaget.

Evaluerings.

For at evaluering skal virke hensiktsmessig og styrende for det videre løp i programmet, bør det ikke settes en fast norm for når denne skal skje, men overlates til veilederen å vurdere hyppighet og tidspunkt individuelt for hver deltaker. I praksis vil evaluering skje fortløpende, og innta en mer formell karakter ved vedtakets utløp.

Arbeidssøking.

Det legges til grunn at kvalifiseringsprogrammet skal gjennomføres innenfor en tidsramme på to år, med en mulig forlengelse til maksimum 2,5 år. Denne absolutte tidsbegrensningen opplever vi begrensende i forhold til de utfordringene mange av deltakerne i kvalifiseringsprogrammet står overfor, og vil i enkelte tilfelle kunne umuliggjøre et ellers vellykket kvalifiseringsløp i dets slutfase.

Kvalifiseringsprogrammet er av myndighetene en satsing som er ment å skulle omfatte personer som står som mottakere av sosiale ytelser, eller som står i fare for å måtte bli det. Svært mange av disse har store og sammensatte problemer og mange har særskilte utfordringer i forhold til psykisk helse og tro på egne ressurser. Det er da erfaringsmessig realistisk å måtte stipulere et lengre tidsforløp for å øke muligheten for et vellykket og varig kvalifiseringsløp. Å bruke tilstrekkelig tid på kartlegging og relasjonsbygging mellom deltaker og veileder, vil i høyeste grad være formålstjenelig og bør kunne utføres uten at det går på bekostning av en absolutt tidsramme som her er skissert av departementet. Vi ønsker derfor muligheten for - i de tilfelle vi anser det som nødvendig og hensiktsmessig for å kunne nå deltakerens mål - å kunne fravike den absolutte tidsrammen og utvide tidsbruken noe.

For brukere med Arbeidsavklaringspenger er det en tidsramme på 4 år med mulighet til forlengelse. Med tanke på at denne målgruppen har et så vidt spenn i tid, tenkes det at KVP brukere også må ses i lys av dette. KVP har inngangsvilkår om nedsatt arbeidsevne og det er ut fra erfaring helt klart at enkelte trenger mer enn 2 år og også 2,5 år.

Hvis man skal tenke helhetlig rundt hver enkelt deltaker, inngår et nært samarbeid med fastlege og eventuelt andre behandlere. For svært mange av kvalifiseringsprogrammets deltakere er ivaretagelse av psykisk helse av grunneleggende betydning for å oppnå et vellykket kvalifiseringsløp, uavhengig hvorvidt disse helsetjenester er regulert innenfor de obligatoriske tjenestene i NAV. At det i forslaget er åpnet for å gi adgang til å sette av tid til nødvendig helsehjelp, er derfor positivt. Vi mener at de helsemessige elementer og deltakernes spesielle utfordringer bør vises enda større oppmerksomhet

og at det tillegges ytterligere vekt med tanke på bruk av tid og ressurser. Dette bør således inngå som en naturlig del av programmets plan og ramme når veileder og bruker vurderer det hensiktsmessig.

Tidsbruk.

Forslaget skisserer at all tidsbruk opp mot den enkelte brukers 37.5 timers uke nøye skal nedtegnes og begrunnes. En slik detaljert tidsdokumentasjon vil nødvendigvis i noen grad måtte gå på bekostning av en allerede presset arbeidssituasjon for den enkelte veileder, eksempelvis som bruk av tid på personlig relasjonsarbeid og kontakt mot arbeidsgiver. Kvalifiseringsløpet har for enkelte deltakere karakter av faser med stadige endringer, og dokumentasjonskravet på detaljnivå vil i slike tilfeller medføre et tilsvarende merarbeid. Vi stiller oss undrende til hvorvidt det tjener NAV å øke dokumentasjonsnivået utover dagens praksis, og som oppleves formålstjenelig.

4 Bestemmelser om kalifiseringsprogrammets varighet

Kvalifiseringsprogrammet er av myndighetene en satsing som er ment å skulle omfatte personer som står som mottakere av sosiale ytelser, eller som står i fare for å måtte bli det. Svært mange av disse har store og sammensatte problemer og mange har særskilte utfordringer i forhold til psykisk helse og tro på egne ressurser. Det er da erfaringsmessig realistisk å måtte stipulere et lengre tidsforløp for å øke muligheten for et vellykket og varig kvalifiseringsløp. Å bruke tilstrekkelig tid på kartlegging og relasjonsbygging mellom deltaker og veileder, vil i høyeste grad være formålstjenlig og bør kunne utføres uten at det går på bekostning av en absolutt tidsramme som her er skissert av departementet. Vi ønsker derfor muligheten for - i de tilfelle vi anser det som nødvendig og hensiktsmessig for å kunne nå deltakerens mål - å kunne fravike den absolutte tidrammen og utvide tidsbruken noe (også under pkt.3)

Vedtak.

Kvalifiseringsarbeidets karakter medfører i enkelte tilfeller behov for å gjøre endringer underveis. Veilederens erfaring er at noen brukere lettere motiveres av å forholde seg til et mer kortvarig vedtak, og inspireres til innsats ved det. Andre ganger vil deltakeren oppleve det mer forutsigbart og derved betryggende å ha fått et vedtak av lengre varighet, og dette vil veilederen være den fremste til å kunne utnytte til fordel for det videre løpet. Det vil derfor noen ganger være hensiktsmessig å kunne treffe vedtak oftere enn kun ett hvert år, som foreslått. Vi ønsker mulighet for å fatte vedtak med ned til et halvt års varighet av gangen.

